

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 17 stycznia 2012 r.

Pozycja 59

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 4 stycznia 2012 r.

w sprawie uznania za pomnik historii „Żyrardów – XIX-wieczna Osada Fabryczna”

Na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za pomnik historii „Żyrardów – XIX-wieczną Osadę Fabryczną”, położoną w gminie miejskiej Żyrardów, powiecie żyrardowskim, województwie mazowieckim.

§ 2. Celem ochrony pomnika historii wymienionego w § 1 jest zachowanie ze względu na wartości artystyczne i kulturowe oraz autentyzm historycznego układu urbanistyczno-architektonicznego osady fabrycznej, będącej świadectwem świetności przemysłu lniarskiego na ziemiach Królestwa Polskiego, nowatorskiej myśli urbanistycznej, a także jednego z największych XIX-wiecznych ośrodków przędzalniczych w Europie.

§ 3. 1. Obszar pomnika historii „Żyrardów – XIX-wieczna Osada Fabryczna” obejmuje przyfabryczne osiedle domów robotniczych wraz z budynkami użyteczności publicznej, dawną „dzielnicę willową” wraz z parkiem miejskim im. K.A. Dittricha oraz teren zakładu lniarskiego. Granica pomnika biegnie od ul. Radziwiłłowskiej w kierunku północno-zachodnim wzdłuż rzeki Pisi Gągoliny (z włączeniem koryta rzeki), skręca w kierunku północno-wschodnim i przechodzi w drogę wewnętrzną prowadzącą od kanału do ul. Działkowej (z włączeniem drogi), dalej ulicami: 1 Maja (z włączeniem ulicy) i Waryńskiego (z włączeniem ulicy), skręca na południowy wschód w wewnętrzną ulicę dojazdową na terenie szpitala (z włączeniem ulicy), po czym w kierunku północno-wschodnim biegnie dalej na tyłach posesji położonych przy ul. Limanowskiego (od nr 12 do nr 26), skręca w kierunku południowo-wschodnim w ul. Ossowskiego (z włączeniem ulicy), dalej skręca na południowy zachód i biegnie na tyłach posesji położonych przy ul. Kościuszki (od nr 29 do nr 43), dochodzi do południowo-wschodniego narożnika budynku przy ul. Kościelnej 8 i biegnie dalej w linii prostej aż do skrzyżowania ul. Mireckiego z al. Partyzantów, skręca w ul. Mireckiego i wzdłuż tej ulicy (z włączeniem ulicy) dochodzi do elewacji południowo-wschodniej budynku Tkalni Żakardowej przy ul. 1 Maja 41a, przechodzi w ul. Lniarską i ul. Nowy Świat (z włączeniem ulic), następnie skręca w ul. Okrzei (z włączeniem ulicy), biegnie linią torów kolejowych do ul. Radziwiłłowskiej i wzdłuż tej ulicy dochodzi do koryta rzeki Pisi Gągoliny.

2. Mapa „Żyrardów – XIX-wieczna Osada Fabryczna” stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

---

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390, z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875, z 2007 r. Nr 192, poz. 1394, z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 97, poz. 804 oraz z 2010 r. Nr 75, poz. 474 i Nr 130, poz. 871.

MAPA „ŻYRARDÓW – XIX-WIECZNA OSADA FABRYCZNA”

Żyrardów, XIX-wieczna Osada Fabryczna
1:10 000

0 300 m

- granica pomnika historii
- teren parku miejskiego
- rzeka Pisia Gągolina
- obiekty wpisane do rejestru zabytków - mieszkalne i usługowe
- obiekty wpisane do rejestru zabytków - przemysłowe

